

Oslo, 13. november 2025

Sex og samfunns innspill til Oslo kommunes helse- og sosialutvalg i forbindelse med forslag til budsjett for Oslo kommune 2026

Mitt navn er Inger Sønderland og jeg er klinikkssjef ved Sex og samfunn. Sammen med meg har jeg Anneli Rønnes, som er leder for kommunikasjon og politikk hos oss.

Vi vil begynne med å takke utvalget for et fint innspillsmøte i oktober og for gode tilbakemeldinger. Og takk for at vi får møte dere i dag.

Vårt innspill

Klinikken er utgangspunktet for alt vi gjør. Så lang i 2025 har vi mottatt over 20 000 henvendelser, fordelt på 16 000 pasienter på poliklinikken og 4 800 samtaler via vår chat-tjeneste.

Flesteparten av de som besøker oss ønsker hjelp med seksuelt overførbare infeksjoner eller prevensjon, og nå også abort, det kommer jeg tilbake til.

To aktuelle temaer fra klinikken:

- **Gonoré:** Det er fortsatt høy forekomst, og dette krever fortsatt innsats. Folkehelseinstituttet og vi tror at grunnen til at det ikke har eksplodert mer er en massiv innsats fra primærhelsetjenesten og spesielt helsestasjon for ungdom og skolehelsetjenesten. Vi må fortsette dette forebyggingsarbeidet, og vi må samtidig sørge for at flere instanser kan gi behandling. Sex og samfunn bidrar gjerne til kompetanseheving slik at flere kan få opplæring i å behandle gonorré.
- **Unge bruker digitale verktøy, det vet vi.** De siste årene har vi jobbet mot feilinformasjon på sosiale medier, særlig om hormonell prevensjon. Denne feilinformasjonen fører til at flere av de som besøker oss ønsket å slutte på prevensjon. Og akkurat da vi tenkte at denne trenden var gitt seg, så ser vi nå at unge får informasjon – feil informasjon – via Chat GPT. Vi ser at det mer enn noen gang før er behov for god informasjon til unge.

Om lag 7 % av Oslos unge i alderen mellom 15-25 år besøkte klinikken vår i 2024. Dette tallet har vært relativt stabilt de siste årene.

Vi ser at det er unge fra de nærliggende bydelene som bruker tilbudet vårt mest. Vi har et sterkt ønske om å nå flere og jobber blant annet med helsestasjonene for å sikre at flere bruker de tjenestene som er tilgjengelige. Blant annet er det gjennomført en kartlegging i bydel Alna hvor de har ønsket å finne ut hvordan en kan jobbe for at flere bruker tjenestene. Vi vil, sammen med byens helsestasjoner for ungdom, se nærmere på denne og ta med oss anbefalingene inn i vårt arbeid.

Vi har med oss kunnskap fra klinikken når vi holder seksualitetsundervisning i Osloskolen. Vi bruker møtene med de unge pasientene og elevene inn i utforming av andre prosjekt. Slik sikrer vi at midlene fra Oslo kommune til driften av klinikken og seksualitetsundervisning overføres til andre innsatser.

Hva ser vi?

Vi har gjennom årene snakket med og fanget opp mange med erfaring fra vold og overgrep. Dette har også gitt oss mange samarbeidspartnere.

Det siste vi har gjort er at vi har hatt besøk av prosjektleder ved Overgrepsmottaket ved Oslo legevakt. De ønsker å gjennomføre forskning på halsgrep blant unge, og som en del av dette prosjektet var prosjektleder med oss på klinikken. Hun tok opp tematikken med ungdom. Da de fikk høre temaet så ville de gjerne snakke med henne, de synes det var bra at noen ser nærmere på dette.

Vold og overgrep er et stort samfunnsproblem, og spesielt blant unge. Vi har i tillegg til å bygge opp kompetansen vår på utsatte også nå et stort arbeid hvor vi også jobber med de som står i fare for å utøve vold og overgrep.

For vi vet at ca. 30 % av unge i alderen 15-24 år som sitter i fengsel er dømt for seksuallovbrudd.

Klinikken vår er også fødested for mange andre prosjekter

Vårt siste prosjekt er abort. Som utvalget jo vet, i august startet Sex og samfunn tilbud om medikamentell abort. Tilbudet gis til personer over 16 år som er folkeregistrert i Oslo.

Timelistene våre er fylt opp og tilbudet fyller et tydelig behov: Siden oppstart for 13 uker siden har vi hatt 118 pasienter, og vi kan nå ta imot 15 pasienter per uke.

På grunn av pågangen har vi startet opplæring av flere ansatte, også fordi vi ser at vi trenger mer kapasitet til å ta imot og følge opp de som har behov for tilbudet.

Cirka én tredel av pasientene som tar abort ved Sex og samfunn er mellom 16-25 år.

Vi har kunnet starte dette tilbudet fordi vi har fått midler fra Helsedirektoratet, via en ordning vi må søke tilskudd til hvert år. Dette gjør tilbudet sårbart, og vi ønsker å be om hjelp fra Oslo kommune til å sikre at vi kan fortsette å tilby abort til de under 25 år.

Vi vet jo også at det kan være ekstra behov for helsehjelp etter en abort, som for eksempel prevensjon. Vi opplever at tilbudet om abort svarer på et behov, og Oslo er nå første kommune med en førstelinje som tilbyr abort. Det håper vi dere også er stolte av!

For å kunne drifte et aborttilbud til unge i Oslo har vi regnet ut at det vil koste 1,5 millioner kroner.

Vi er glade for at vi er foreslått med midler på 11 millioner og vi håper at vi klarer å vise hvor mye vi får til.

Med en liten økning kan vi legge inn aborttilbudet som fast drift.

Takk!